

Taxi och samåkning - idag, i morgon och i övermorgon (SOU 2016:86)

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ser positivt på att regeringen har tagit initiativ till att se över taxi och samåkning. De förslag som presenteras möter dock inte i tillräcklig utsträckning framtidens möjligheter och utmaningar.
- SKL anser att förslaget med ny särskild kontrollutrustning som alternativ till taxameter å ena sidan skapar en bättre skattekontroll av hela taxibranschen, men å andra sidan med stor sannolikhet inte kommer åt de verkliga problemen. En ny särskild kontrollutrustning ger därmed få nya möjligheter.
- SKL anser att utredningen har ett för smalt angreppssätt och att delningsekonomin möjligheter för persontransporter bör tillvaratas i större utsträckning.
- SKL är positiv till förslaget med en strikt definition av samåkning som möjliggör en låg regleringsgrad.
- SKL anser att det är nödvändigt med annan reglering kring samåkning som möjliggör kommersiella lösningar.

Positivt med översyn, men framtidens möjligheter behöver tas tillvara

Kommuner, landsting och regioner handlar upp särskilda persontransporter, d.v.s. skolskjuts, färdtjänst, riksfärdtjänst och sjukresor som till stor del utförs med taxifordon. Därför behövs en väl fungerande taxibransch att handla upp transporter av. Vidare spelar taxi en roll för att komplettera kollektivtrafik framför allt på gles- och landsbygd samt för besöksnäringen. Även samåkning kan komplettera kollektivtrafik i gles- och landsbygd. Ett flertal kollektivtrafikmyndigheter arbetar med kombinerad mobilitet för att öka tillgängligheten.

SKL ser positivt på att regeringen har tagit initiativ till att se över taxiområdet och dagens reglering kring samåkning. SKL anser dock att utredningen inte i tillräcklig utsträckning möter framtidens möjligheter och utmaningar.

Ny särskild kontrollutrustning ger få nya möjligheter

Utredningen föreslår en ny särskild kontrollutrustning för dem som har dispens från taxameterkrav idag. SKL har inget att invända i sak mot att detta införs. Många av de upphandlade särskilda persontransporterna har idag dispens från taxameterkrav. Att

ersätta detta med annan utrustning kan vara ett bra sätt att modernisera och tillvarata ny teknik som på många håll redan tillämpas.

Samtidigt är det inom de samhällsbetalda transporterna få, eller till och med obefintliga, problem med skatteundandragande. SKL anser därför att förslaget å ena sidan skapar en bättre skattekontroll av hela taxibranschen, men å andra sidan sannolikt inte kommer åt de verkliga problemen. En sund konkurrens inom en fungerande taxinäring spelar roll för kommuner, landsting och regioner som upphandlar och utför särskilda persontransporter med taxifordon. Utredningens förslag bedömer vi emellertid inte påverkar varken upphandling eller utförande i större utsträckning, utöver att vissa administrativa kostnader tillkommer för införskaffande av utrustning.

SKL ser inte heller att förslaget kommer att ha inverkan på taxitätheten, vilket vore önskvärt. I vissa län är taxitätheten väldigt låg idag. I kombination med en kollektivtrafik som inte kan möta alla resbehov blir egen bil ibland enda möjligheten.

Tillvarata delningsekonominns möjligheter för persontransporter

SKL anser att utredningen har ett för smalt angreppssätt. Fokus ligger på att justera regleringar i dagens taxibransch och därmed minimera konkurrensen med traditionell taxi. Samtidigt har en viktig princip för uppdraget varit att främja innovationer, ny teknik och affärsutveckling.

SKL ser positivt på de möjligheter som kommer med både delningsekonomin och digitaliseringen. Utredningen konstaterar att taxibranschen kan komma att förändras drastiskt i och med till exempel självkörande fordon och tar även upp EU-kommissionens agenda för delningsekonomi. SKL anser att det är lämpligare att skapa möjligheter till sunda förutsättningar för de innovativa samåkningstjänster som redan idag finns på marknaden, istället för att försöka tvinga in dem i dagens regelverk. En av delningsekonominns största utmaningar är att befintliga regelverk utgör ett hinder mot vinstdrivande verksamheter. SKL att det finns goda möjligheter att med nya transparenta regleringar främja effektiva persontransporter, och på så sätt skapa nya arbetstillfällen och bidrar till samhällets hållbarhets- och tillgänglighetsmål.

Möjliggör lösningar för samåkning

SKL anser att det är positivt att tydliggöra en strikt definition av icke-kommersiell samåkning som möjliggör en låg reglering, och därmed underlättar för att starta samåkning genom lokala initiativ.

SKL anser att det är positivt att tydliggöra definitionen av samåkning, men att en bredare definition är önskvärd tillsammans med transparenta regler för redovisning av inkomster. Kommersiell samåkning bör möjliggöras och inte förbjudas för att det är en konkurrent till taxibranschen.

SKL:s bedömning är att risken är liten för minskat underlag för taxitjänster, och därmed en påverkan på utbud och anbud i upphandlingar, på grund av ökad

samåkning. Med en vidare syn på utförande av persontransporter kan behovet av att äga individuella fordon minska, vilket gynnar smidiga mobilitetslösningar och skapar positiva samhällseffekter på miljö och tillgänglighet.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande